

HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ

Het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) is een raadgevend orgaan van de Europese Unie. Het telt 350 leden. Het geeft advies bij een verplichte raadpleging op de gebieden die zijn vastgelegd in de Verdragen, of bij een facultatieve raadpleging door de Commissie, de Raad of het Parlement. Het kan ook op eigen initiatief adviezen uitbrengen. De leden ervan mogen niet gebonden zijn door enig imperatief mandaat. Zij moeten hun ambt volkomen onafhankelijk uitoefenen in het algemeen belang van de Unie.

RECHTSGROND

Artikel 13, lid 4 VEU; de artikelen 301 t/m 304 VWEU; en [Besluit \(EU\) 2015/1157 van de Raad van 14 juli 2015 ter bepaling van de samenstelling van het Europees Economisch en Sociaal Comité](#).

SAMENSTELLING

A. Aantal zetels en verdeling per land (artikel 301 VWEU)

Het EESC telt momenteel 350 leden, die als volgt over de lidstaten zijn verdeeld:

- 24 voor Duitsland, Frankrijk, Italië en het Verenigd Koninkrijk;
- 21 voor Polen en Spanje;
- 15 voor Roemenië;
- 12 voor België, Bulgarije, Griekenland, Hongarije, Nederland, Oostenrijk, Portugal, de Tsjechische Republiek en Zweden;
- 9 voor Denemarken, Finland, Ierland, Kroatië, Litouwen en Slowakije;
- 7 voor Letland en Slovenië;
- 6 voor Estland;
- 5 voor Cyprus, Malta en Luxemburg.

In mei 2019 heeft de Raad een besluit vastgesteld ter bepaling van de samenstelling van het Europees Economisch en Sociaal Comité vanaf 20 september 2020. Met dit besluit wordt het aantal zetels aangepast ingeval het VK de EU verlaat, waardoor 24 zetels vacant zouden worden. Met de nieuwe regels wordt één extra zetel toegewezen aan Estland, Cyprus en Luxemburg, aangezien zij door het recentste besluit over de samenstelling van het EESC, naar aanleiding van de toetreding van

Kroatië, een zetel waren kwijtgeraakt. De overige vrijgekomen zetels zullen worden vrijgehouden voor eventuele toekomstige uitbreidingen. Als het VK de EU verlaat, zal het totale aantal zetels van 350 naar 329 worden teruggebracht.

B. Benoemingsprocedure (artikel 302 VWEU)

De leden worden met gekwalificeerde meerderheid van stemmen benoemd door de Raad, op basis van voordrachten door de lidstaten in de vorm van lijsten. De Raad raadpleegt de Commissie over deze benoemingen (artikel 302, lid 2, VWEU). De lidstaten moeten erop toezien dat de verschillende groepen uit het economische en sociale leven naar behoren zijn vertegenwoordigd. In de praktijk gaat één derde van de zetels naar werkgevers, één derde naar werknemers en één derde naar overige groepen (landbouwers, detailhandelaren, vrije beroepen, consumenten enz.).

Het maximaal aantal EESC-leden dat op grond van het Verdrag van Lissabon is toegestaan, is 350 (artikel 301 TFEU). Dit aantal is gedurende korte tijd overschreden tussen juli 2013 en september 2015 als gevolg van de toetreding van Kroatië op 1 juli 2013. Door de toevoeging van negen zetels voor de nieuwe lidstaat nam het totale aantal leden toe tot 353 (voorheen 344). Bij Besluit (EU, Euratom) 2015/1600 van de Raad van 18 september 2015 tot benoeming van de leden van het Europees Economisch en Sociaal Comité voor de periode van 21 september 2015 tot en met 20 september 2020 is daarom het aantal leden voor Luxemburg en Cyprus verminderd van zes naar vijf en het aantal Estse leden van zeven naar zes, overeenkomstig de zetelverdeling in het Comité van de Regio's, dat eveneens 350 leden telt.

C. Kenmerken van het mandaat (artikel 301 VWEU)

De leden worden voorgedragen door de nationale regeringen en benoemd door de Raad voor een hernieuwbare ambtstermijn van vijf jaar (artikel 302 VWEU). Zij worden aangetrokken uit economische en maatschappelijke belangengroepen in Europa. De laatste vernieuwing dateert van oktober 2015, voor de ambtstermijn 2015-2020.

De leden behoren tot een van de volgende drie groepen:

- [Werkgevers](#) (groep I);
- [Werknemers](#) (groep II);
- [Diversiteit Europa](#) (groep III).

De leden moeten hun ambt volkomen onafhankelijk uitoefenen in het algemeen belang van de EU (artikel 300, lid 4). Telkens als de zetel van een lid of plaatsvervangend lid in het EESC vacant wordt, aan het eind van de ambtstermijn van het lid, is een apart Raadsbesluit nodig om het lid in kwestie te vervangen.

ORGANISATIE EN WERKWIJZE

Het Comité behoort niet tot de in artikel 13, lid 1, VEU genoemde instellingen (hoewel in artikel 13, lid 4, wordt gesteld dat het Comité het Parlement, de Raad en de Commissie bijstaat met advies), maar geniet wel een grote autonomie in het bepalen van zijn organisatie en werkwijze.

- Het Comité kiest uit zijn midden een voorzitter en een bureau, voor een periode van tweeënhalf jaar.

- Het stelt zijn eigen reglement van orde vast.
- Het kan op eigen initiatief bijeenkomen, maar doet dat in de regel op verzoek van de Raad of de Commissie.
- Voor het opstellen van zijn adviezen beschikt het over zes gespecialiseerde afdelingen voor de diverse werkteerrenen van de Unie en kan het subcomités instellen om specifieke onderwerpen te behandelen.
 - Landbouw, Plattelandsontwikkeling en Milieu ([NAT](#));
 - Economische en Monetaire Unie, Economische en Sociale Samenhang ([ECO](#));
 - Afdeling Werkgelegenheid, Sociale Zaken en Burgerschap ([SOC](#));
 - Externe Betrekkingen ([REX](#));
 - Interne Markt, Productie en Consumptie ([INT](#));
 - Vervoer, Energie, Infrastructuur en Informatiemaatschappij ([TEN](#)).
- Ter wille van de synergie-effecten deelt het zijn vaste secretariaatsdiensten in Brussel met het Comité van de Regio's (voor de zetel van het Europees Economisch en Sociaal Comité zie Protocol (Nr. 6) betreffende de plaats van de zetels van de instellingen). Bovendien heeft het Bureau van het Europees Parlement ook een akkoord gesloten met het Comité, in het kader van de begrotingsprocedure 2014, om samen efficiëntiewinsten te boeken op het gebied van vertaling. Het Comité heeft een jaarlijkse administratieve begroting in afdeling VI van de begroting van de EU van 131 miljoen EUR (2014).

BEVOEGDHEDEN

Het Comité is opgericht door de Verdragen van Rome (1957) om economische en sociale belangengroepen te betrekken bij de totstandbrenging van de interne markt en om te zorgen voor institutionele apparatuur om de Commissie en de ministerraad te brieven over Europese kwesties. Met de Europese Akte (1986) en het Verdrag van Maastricht (1992) is het aantal kwesties dat aan het Comité moet worden voorgelegd, uitgebreid. Met het Verdrag van Amsterdam zijn de gebieden waarover het Comité moet worden geraadpleegd, verder uitgebreid en heeft het Europees Parlement de mogelijkheid gekregen om het Comité te raadplegen. Het EESC brengt jaarlijks gemiddeld 170 adviesdocumenten en adviezen uit (waarvan ongeveer 15 % op eigen initiatief). De adviezen worden gepubliceerd in het Publicatieblad. Het Comité heeft een adviserende rol (artikel 300 VWEU). Zijn taak is om de instellingen die zijn belast met de besluitvorming van de Unie te informeren over de standpunten van de vertegenwoordigers van het economische en sociale leven.

A. Uitbrengen van advies op verzoek van EU-instellingen

1. Verplichte raadpleging

Het Verdrag schrijft voor dat de Raad en de Commissie op bepaalde gebieden pas een besluit mogen nemen na raadpleging van het Comité. Deze gebieden zijn:

- landbouwbeleid (artikel 43);
- vrij verkeer van personen en diensten (artikelen 46, 50 en 59);
- vervoerbeleid (artikelen 91, 95 en 100);
- harmonisatie van indirecte belastingen (artikel 113);
- onderlinge aanpassing van de wetgevingen op het gebied van de interne markt (artikelen 114 en 115);
- werkgelegenheidsbeleid (artikelen 148, 149 en 153);
- sociaal beleid, onderwijs, beroepsopleiding en jeugdzaken (artikelen 156, 165 en 166);
- volksgezondheid (artikel 168);
- consumentenbescherming (artikel 169);
- trans-Europese netwerken (artikel 172);
- industriebeleid (artikel 173);
- economische, sociale en territoriale samenhang (artikel 175);
- onderzoek, technologische ontwikkeling en de ruimte (artikelen 182 en 188);
- milieu (artikel 192).

2. Facultatieve raadpleging

Het staat het Parlement, de Commissie en de Raad vrij om het Comité ook op elk ander terrein te raadplegen wanneer ze dat wenselijk achten. Wanneer deze instellingen het Comité raadplegen (verplicht of facultatief), kunnen zij een termijn vaststellen waarbinnen het Comité zijn advies uiterlijk moet hebben verstrekt (ten minste één maand). Na het verstrijken van deze termijn mogen de instellingen de besluitvormingsprocedure ook zonder advies van het Comité voortzetten (artikel 304 VWEU).

B. Advisering op eigen initiatief

Het Comité kan in de gevallen waarin het dit wenselijk acht, zelf besluiten een advies uit te brengen.

Udo Bux
05/2019

